Láng Attila D.
Míla
és
Vili

Láng Attila D.

Míla és Vili

2018

A címlapon közép-izlandi táj

A hátsó borítón nyugat-izlandi dombvidék,
Diego Delso
felvétele

Szakértő
Mihalik Eszter

Szerzői magánkiadás, 2020

© Láng Attila D., 2018
http://LAttilaD.org

Általában ajánlást írok a regényeim elejére, de az most nem lenne elég. El kell mondanom a könyv eredetét.

Ez a könyv egyrészt a Tumša nakte, zaļa zāle (Sötét éjjel, zöld fűben) című lett népdalból származik, amelyet Marta Ritova dolgozott fel és 2016-ban Dārta Stepanova énekelt el a Dace Pūce által rendezett videóklipen, amelynek történetét szabadon továbbgondolva terveztem meg a regény cselekményét. Másrészt pedig, ami nem kevésbé fontos, főhőseim nem születhettek volna meg Mihalik Eszter nélkül, aki nem csupán szakértőként működött közre és mindkettejük nevét is kiválasztotta, de sok-sok évvel azelőtt, hogy e regény gondolata felvetődött volna, egyik legfontosabb tanárom volt abban a tudományban, ami nélkül soha nem lettem volna képes megírni ezt a regényt, de sok más regényt sem. Ez a tudomány az emberismeret.

Parázs, Számci, Csillám, Dáma, Ricsi, Büszke, Kincső, Carina, Alibi, Ciceró, Kamill, Ámor, Gordiusz és Cukros segítsége nélkül ez a könyv nem készülhetett volna el.

A köszönet különleges foka illeti meg Sweetie-t, Amirt és Gorkát, akik konzultánsként működtek közre és sok fontos részletkérdés tisztázásában segítettek.

Mindannyiuknak hálás vagyok.

A szerző

MÁRCIUSI HAJNAL

De várjunk egy pillanatig, még nem kezdődhet el a történet. Először is el kell mondanom néhány dolgot, akkor is, ha ifjúsági regényben száraznak hatnak és pont itt az elején talán unalmasnak is. Ha ez gyerekregény lenne, akkor ilyesmik szóba se kerülnének, például Mary Poppins történeteiben, amiken gyerekolvasók nemzedékei nőttek föl és fognak is még, a papa reggelenként fogja a táskáját, bemegy a Citybe elintézni az üzleti ügyeit, délután hazajön, és hogy a kettő között mit csinál, az a Banks gyerekeket nem érdekli. Pénzt keres. Őrájuk ebből ennyi tartozik, és ez így van rendjén. A gyerekeknek nem kell aggódniuk a felnőttek gondjai miatt. Nem azért, mert kis buták még és nem értenék, hanem mert ha felnőtt gondok miatt aggódnak, akkor nem tudnak gyerekek lenni. Az pedig nagy baj.

De ez nem gyerekregény, ez ifjúsági regény. Nagyon fontos különbség, bár akadnak irodalmi szakemberek is, akik nincsenek tisztában ezzel. A különbség többek között abban áll, hogy igazat kell mondanom, meg kell írnom a dolgokat úgy, ahogy vannak. Persze hogy a gyerekeknek nem kell aggódniuk a felnőttek problémái miatt. De mégis aggódnak. Mert nem élünk két külön világban, egészen egyszerűen. A gyerekek ugyanazokban a házakban élnek, ahol a felnőttek, és éles a hallásuk. Főleg ha olyasmikről van szó, ami az ő életüket is befolyásolja.

Azért kell tehát elmondanom mindezt, mert nem nézhetem és nem is nézem ostobának a gyerekeket, Míla sem ostoba és olvasóim sem azok. Míla tizenegy éves korára régesrég tudja, hogy az élet pénzbe kerül. Olvasóim is tudják. Ez nem baj, sőt, egyszer

Míla is majd felnőtt lesz, addigra képesnek kell lennie megállni a helyét a világban, és ez az ilyen ismeretekkel kezdődik. A gondos szülők felkészítik a gyerekeiket az életre. Az a szülő viszont, aki a gyerekét terheli a saját gondjaival, nem gondos szülő, mert elveszi a gyerektől a gyerekkorát.

Nagyon nagy szerencse, hogy Ester Davíðsdóttir és Ólafur Magnússon gondos szülők. Einart azért már bevonják a problémákba, a pénzzel kapcsolatos beszélgetésekbe is, hamarosan betölti a tizenhetet, még egypár év, és a saját lábára áll, számot kell vetnie az élet valóságával. Tavaly nyáron már dolgozott is, Björn Björnsson gazdaságában segédkezett, ugyanazt, amit itthon, és keresett vele pár koronát. Björnnek is van fia, de ő nem gazdálkodik, Reykjavíkban talált munkát, keres annyit, hogy haza is tud küldeni, hát az apja föl tudta venni Einart az aratás idejére – még traktort is vezetett!

Mílának ez a titkos álma. Traktort vezetni!

De ez szóba se jöhet. Apa legalább annyira félti Jónast őtőle, mint őt Jónastól, pedig az sem csekélység, kicsi korától arra tanította, hogy neki a közelben se szabad lennie, amikor Jónas beindul. Jónas öreg és rozzant, de a kereke még mindig magasabb Mílánál (bár most már csak tíz centivel – még egy-két év, és Míla akkora lesz, mint Jónas kereke), és apa nemegyszer figyelmeztette, hogy Jónas nem akkor áll meg, amikor ő fékez, hanem utána még jócskán dübörög tovább, hát senki se legyen a közelben. De Jónast is félti nagyon. Ha baja esik, nem tudnak másik traktort venni.

Einar se vezetheti Jónast. Egy esetben – de akkor Míla is. Akkor bárki vezetheti. Ha megindul a hegy, menekülni kell, és apa vagy anya nincs kéznél.

Míla nagyon szeretné egyszer vezetni Jónast, de azt mégse szeretné, ha megindulna a hegy.

Ott tartottam tehát, hogy Ester és Ólafur gondos szülők, és Mílát nem terhelik a problémáikkal. Szándékosan legalábbis nem. De Míla végtére is egy fedél alatt él velük, és a hallása kitűnő. Énekel az iskolai kórusban, és zongorázik. Amikor apa elmondja, hogy ezt vagy amazt a termést mennyiért lehetett eladni, és anya sóhajt, akkor Míla tudja, hogy az bizony nem sok. Tíz-húszezer korona rengeteg pénznek tűnik, de Míla tudja, hogy mennyi időbe és

munkába került. Látja dolgozni a szüleit, ezt-azt segít is már, és hát persze a vitáikat is hallja. Ez elkerülhetetlen.

Ólafur egyszer megjegyezte, hogy ezt nem a gyerekek előtt kellene megbeszélni. Náluk volt Friðrik is, Ólafur bátyja – ez jó pár éve volt, amikor még Einar is igazán gyereknek számított –, lepillantott Mílára, aki a konyhában ült a padlón és játszott valamit, és megkérdezte:

– Miért, Ólafur, ha nem előttük vitatkoztok, akkor nem tudják, hogy szegények vagyunk?

Ezt Míla megjegyezte.

De azért Ester és Ólafur általában igyekszik továbbra is kihagyni Mílát az ilyen dolgokból. Friðrik, aki még náluk is szegényebb volt, tavaly eladta a házacskáját és elment Kanadába szerencsét próbálni. Míla nem tudja, mi lesz, ha megtalálja a szerencséjét, de sejti, hogy eddig még nem találta meg.

Így hát Míla aggódik is egy kicsit a jövőjük miatt, meg nem is. Inkább nem. Amikor nem hallja a szüleit erről beszélni, eszébe sem jut az egész.

Hajnalban például Mílának soha nem jutnak eszébe pénzgondok, mert olyankor nem beszélgetnek. Hajnalban adja a gazdaság a legtöbb munkát. Amikor Mílát fölébreszti a kilencedik születésnapjára kapott óra, Helló Kittyvel a számlapján, akkor a szülei már régen kint vannak, etetnek, almoznak, ellátják a gazdaságot. Az állatok után jön a konyhakert, aztán apa felül Jónasra és megy ki a földre. De addigra Míla már nincs itthon.

Fölkel, megmosdik, felöltözik, a konyhaasztalon megtalálja a reggelijét, megeszi. Aztán fog egy kockacukrot és kimegy Vilihez. Ez szigorú szabály, hogy addig nem mehet ki Vilihez, amíg meg nem reggelizett, mert hajlamos ott maradni nála az utolsó pillanatig, aztán nyaktörő sebességgel biciklizni le az úton, éhesen. Ha anya vagy apa érintetlenül találja a reggelit, lesz nemulass, amikor hazaér.

Anya ma nutellás kenyeret csinált, amit imád, nagyon drága dolog, de Mílának is jár egy kis kényeztetés, ezt anya szokta mondani, ezért egyszer egy héten ezt is kap. Vagy valamivel ritkábban. Hozzá kakaó, ami már kihűlt ugyan, de az nem baj, szereti hidegen. Gyorsan eltüntet mindent, aztán kiviszi Vilinek a cukrot.

Vili már türelmetlenül várja az istállóban, és igazán nem a cukor miatt. Apa Míla lelkére kötötte, hogy mindig csak egyetlen kocka-

cukrot, mert árt a fogának, éppúgy, mint az emberének, inkább almát vagy répát. Míla nem is visz többet, és többnyire azért inkább almát visz, főleg most, hogy kevés répa termett. De Vili nagyon szereti a kockacukrot, hát ha ma Míla nutellás kenyeret evett, ő is kaphat a kedvencéből.

Míla megsimogatja, beszél hozzá, átadja a kockacukrot. Vili nem tud beszélni, de megköszönni igen, és nem fukarkodik a köszönettel.

Vili ötéves izlandi ló, gesztenyebarna, száznegyven centi magas, éppen mint Míla. Csak persze Mílának a feje búbja van száznegyven centi magasan, Vilinek pedig a válla. A lovakat így mérik. Ha Vili fölemeli a fejét, az azért Míla feje fölött van. De Vili kicsi ló. Nem számít póninak, de kicsi. Egy éve Míláé. Nem mintha egy évvel ezelőtt lett volna pénzük lovat venni. Vili Þorvaldur bácsié volt, nála született és nem tudta eladni, a nyakán maradt – az embereknek nincs pénzük lovat venni, jó, ha eltartani tudják. De amikor Þorvaldur bácsi úgy megbetegedett, már nem tudott gondoskodni a lovakról, elajándékozta őket. Vilit Míla kapta, és azonnal örök barátságot kötöttek.

Míla sokszor lovagolt kisebb korában is, hol ennél, hol annál a szomszédnál, többeknek van errefelé lova. Vili hátán is ült már, amikor még nem is sejtette, hogy egyszer az övé lesz.

Vili tudja, hogy Míla most nem maradhat soká, és lovaglásról szó sem lehet. Vili általában tud mindent, ami fontos. Míla hamarosan el is köszön tőle. Indulni kell. Sigríður néni, aki az iskolabuszt vezeti, nem vár senkire. És a buszig még el is kell biciklizni.

A tanyától a kereszteződésig tíz perc biciklivel. Van itt egy tároló, ahhoz bilincselik a bicikliket. Mindennap négyen, a környékbeli tanyasi gyerekek. De csak három bicikli van, mert Helga Hrafnsdóttir gyalog jön, ők itt laknak a sarkon. Utána Míla, kevéssel távolabbról Sveinn Ágústsson, aki a legidősebb köztük, tizenhárom éves, és a legmesszebbről Fagyoska. Míla nevezte el Fagyoskának, mert az igazi neve Snær, vagyis Hó. Snær Valtersson. Míla szerint képtelenség, hogy valakit hónak hívjanak, miért nem mindjárt jégkockának? Ezen össze is kaptak, még verekedtek is, aztán Valter bácsi, Snær apja szétválasztotta őket és megmagyarázta a fiának, hogy lányokkal nem verekszünk. Kicsik voltak még. De Fagyoskán rajta maradt ez a név.

– Mi újság? – kérdezi Míla, amikor találkoznak, és a többiek is ezt kérdezik. De nincsen semmilyen újság. Unalmas márciusi szerda hajnal. A távolban már közeledik az iskolabusz.

A tájon semmi látnivaló, és nemcsak azért, mert még föl se kelt a nap. Mindenhol ugyanazok a dombok, rétek, szántóföldek, tanyák. Errefelé még szilárd burkolatú utak sincsenek. Csak bent Flúðirban.

A tanyasi gyerekeknek Flúðir igazi nagyváros. Üzletek, szállodák meg mindenféle van benne, és tényleg ez a körzet legnagyobb települése. Négyszáz lakosa van.

Itt van az iskola, itt áll meg a busz. Még mindig sötétszürke az ég, bár az alján már látszik a közeledő napkelte derengése.

ÁPRILISI REGGEL

Áprilisban már hosszabb a nappal, mint az éjszaka, éppenséggel szépen süt a nap, amikor Míla leszáll az iskola előtt a buszról. Egy hónapja még sötét volt ilyenkor.

A hangulata is jó. Apa tegnap megjavította az istálló tetejét, mert már napok óta beesett az eső, itt évekig nem tartottak lovat, amíg Vili ide nem került. Most sincsen több lovuk, nem is akarnak. Míla segített, mert anyának és Einarnak más dolga volt, ő adogatta föl a deszkákat apának. Akkor mondta apa, hogy Þorvaldur bácsi elköltözik.

– Öreg már, nem bírja úgy magát, meg még ellátni egy gazdaságot. Bemegy Reykjavíkba, szociális otthonba. Nem könnyű öregen, kislányom.

Apa mondta még tovább is, de Mílának ez volt a lényeg. A szociális otthon. Ha Þorvaldur bácsi otthonba megy, főleg hogy Reykjavíkba, oda biztosan nem vihet magával lovat. Mílának egy éven át az volt a félelme, hogy Þorvaldur bácsi egy nap visszakéri Vilit. Nem vették meg szabályosan, csak úgy kapták. Ajándékba… De Helgáéknál meg tavaly ott volt egy hétig az ő tévéjük, mert festették a szobát, és azt már nem volt hova tenni, hát apa átvitte húzós kiskocsin. Aztán amikor kész volt a festés, hazahozta. Senki se gondolta egy percig se, hogy az onnantól Helgáék tévéje lesz, nyilván be se kapcsolták, van nekik saját tévéjük. Egy lovat is ugyanígy vissza lehet vinni. Míla igazán önzetlenül kívánta Þorvaldur bácsinak, hogy gyógyuljon meg, de ha emiatt aztán visszakéri Vilit…

Vilit jobban szereti, mint Þorvaldur bácsit. Þorvaldur bácsit nem szereti. Nem is utálja, nincs vele semmi baja, csak neki Þorvaldur bácsi csak egy azokból az öregekből, akik a környező tanyákon élnek, néhány naponként összeakad velük, köszönnek, váltanak néhány szót az időjárásról meg az iskoláról – az öregek folyton megkérdezik, hogy megy az iskola, Mílának fogalma sincs, hogy miért –, aztán mennek tovább. Hogy valamely nap összeakad-e Þorvaldur bácsival vagy mondjuk Björn Björnsson jön-e szembe az úton, vagy éppen esetleg egyikük sem, az Mílának teljesen mindegy.

A buszról leszállva fölveszi a táskáját, aminek a csatján ott van Vili, vagyis egy kis fém lovacska, ami Mílának eszébe juttatja Vilit és apa tegnapi szavait Þorvaldur bácsiról. Vili is ott volt, hiszen apa ezt az istállóban mondta, hát hallotta ő is, de persze nem értette. Vajon emlékszik még az előző otthonára és gazdájára? Egy éve él Mílánál, és Míla nem egykönnyen emlékszik vissza egy évvel ezelőtti dolgokra. Vili feleannyi idős sincs, mint Míla – igaz viszont, hogy Vili felnőtt, már gyereke is van. Egyike a kevés lónak a környéken, akiket sikerült jó pénzért eladni, ők is kaptak valamit belőle, aztán Pedrót elvitték valahová keletre, amikor elég nagy lett. Most egyéves lehet, akkortájt született, amikor Vili hozzájuk került.

Míla nem tudja, hogy Vili mire emlékszik. De – hirtelen eszébe jut valami, és elmosolyodik – Vili se tudja, hogy Míla mire emlékszik. Míla tud írni-olvasni, énekelni, meg még egy csomó mindent, amit Vili nem tud, mert ló. És mégis milyen jó barátok.

– Képzeld, megszámoltam Sandra lábait – hallja a háta mögül Sveinn hangját.

– Igen? – kérdi Helga. – Teljesen egyedül?

– Azt hiszed, olyan könnyű? Na mondd meg, hány lába van, ha olyan okos vagy.

– Négy!

– Igen? Jó, tehát eddig négy. Elöl hány lába van?

– Kettő…

– Hátul?

– Hátul is kettő!

– Balról is kettő és jobbról is kettő, ugye?

– Hé!…

A folyosói zsibongásban elszakadnak egymástól, Míla nem tudja meg, hogy a kiskutyának Sveinn szerint hány lába van, de megállapítja, hogy Kamilla Kormáksdóttirnak teljesen elment az esze. Mert ebbe a lökött srácba szerelmes.

Míla nem szerelmes Sveinnbe. Szomszédok lévén sokat találkoznak, de nem különösebben kedveli Sveinnt. Helgát sokkal jobban szereti. Sveinn általában annyira… annyira *fiú*.

Míla senki másba sem szerelmes. Egyáltalán nem érdeklik a fiúk. Bár így lenne később is, mondta egyszer Ólafur, amikor Míla hangosan is kimondta ezt, amire viszont Ester megjegyezte, hogy azért mégiscsak úgy lesz az jó, ha előbb-utóbb érdekelni fogják. Míla ezen nem töri a fejét, semmi érdekeset nem talál a fiúkban. Hálistennek azok sem őbenne. Teljesen átlagos vagy, kislányom, mondta neki valamikor Björn Björnsson, földig ér a lábad és a két füled közé szorult a fejed. Anya is ott volt, nevetett és azt mondta, éppen elég lesz, ha lesz majd egyvalaki, aki különlegesnek látja Mílát.

De mindez most nem jut Míla eszébe, ahogy benyit az osztályba. Azon jár az esze, hogy nem csinálta meg a törileckét rendesen. Néhány másodpercig ezen jár az esze, aztán szembetalálja magát valakivel, akit még sose látott. Egy fiú. Fél fejjel magasabb nála, szemüvege van, fekete haja.

– Helló.

– Helló – mondja Míla zavartan, nem érti, hogy kerül ez a srác ide.

– Harry vagyok. Mostantól hozzátok járok.

Kezet nyújt. Mílának még soha senki nem nyújtott kezet, zavartan viszonozza.

– Ne lepődj meg, ha a tanárok úgy szólítanak, hogy Atlas. Így hívnak. Atlas Atlason. Merthogy az apám, Atli Artúrsson egy lökött festő, aki minden gyerekének továbbadta a maga meg a nagyapja A betűjét. A legidősebb bátyám is Atli, aztán jön Artúr, aztán Astrid, és végül én. Már megkérdeztem tőle, hogy lehet egy gyereket Atlasnak hívni, miért nem mindjárt Világtérképnek, mire azt mondta, előbb hívtak így egy embert, mint a világtérképet. De én a gyerekemet Világtérképnek fogom hívni. Mégpedig latinul. Mappamundi Atlasarson. Sokat beszélek, ugye?

Míla önkéntelenül bólint, az fut át az agyán, hogy vajon ez a srác mindenkinek elmondja-e ezt az egészet a megismerkedés utáni első tíz másodpercben.

– Bocs. Néha rám jön. Szóval csak azt akartam mondani, hogy az előző sulimban elneveztek Harry Potterssonnak, mert kicsit hasonlítok rá, és azóta ez a művésznevem. Láttad a Harry Pottert?

Míla bólint, az előző bólintás miatt még zavarban van, meg úgy egyáltalán. De szerencsére bejön Kiljan úr, a helyükre kell menniük. Míla a második padban ül, Atlas vagy Harry valahol hátul, nem is látják egymást, hamarosan ki is megy a fejéből a fura srác, aki az egész családját elmesélte, és meg se kérdezte, hogy hát őt voltaképpen hogy hívják.

De ez sem marad el, irodalomóra után odajön hozzá megint.

– Tudod, mire jöttem rá? Hogy én még nem is tudom a te nevedet.

– Míla… – Míla megköszörüli a torkát. – Míla Vinný Ólafsdóttir.

– Mint Micimackó?

Míla megütközve néz rá.

– Nem tudod, hogy hívják angolul? Winnie-the-Pooh. Vinný, mint te.

– Jé… nem tudtam.

– Itt laktok a faluban? Tudod, mi csak most költöztünk ide, nem is maradunk sokáig, nem ismerek senkit.

Míla agyán átsuhan, hogy ha nem maradnak sokáig, akkor ez a fiú nem fog lyukat beszélni a hasába.

– Nem, följebb a Hvítá-völgyben.

– Jé, mi is oda fogunk költözni. Van egy tanya, amit készülünk megvenni, és addig itt lakunk szállodában, mert a reykjavíki házunkat hirtelen sikerült jó áron eladni. Vicces lenne, ha valahol a közeletekben lenne az a tanya.

Míla nem érti, hogy ez miért lenne vicces, de csak nézi öt méterrel arrébb Helga hajában a csatot, és teljesen bizonyos benne, hogy ezek a fura emberek Þorvaldur bácsi házát fogják megvenni, és onnantól kezdve ez a srác minden hétköznap őmellette fog ülni a buszon, és addig beszél, amíg be nem reked.

MÁJUSI NAP

Jól sikerült, kellemes nap. Mind átmennek Guðröður Jörvasonhoz, aki egy nagyon szegény, öreg bácsi, fenn északon, a felföld szélén lakik, és a viharok nagyon megtépázták az istállóját, maholnap összedől. Azt hozzák rendbe. Apa vezeti Jónast, anya és Einar a pótkocsin ül. De Míla nem ül a pótkocsin, Míla Vili hátán üget utánuk és boldog. Jónas csak egy gép, jármű, de Vili nem, Vili a barátja, aki szereti Mílát vinni.

Más is érkezik lovon, a legtöbben traktoron, autó csak egy van, az is terepjáró persze, négykerék-meghajtásos, Guðröður bácsi házához már csak földút vezet. Aminek Míla nagyon örül, hiszen Vili jobban szeret olyanon menni, Jónas persze nem, Jónas kevésbé ráz az aszfaltúton, ezért amíg lehet, azon mennek, Míla és Vili meg többnyire az út mellett a füvön.

Vagy harmincan gyűlnek össze, délelőtt van már, hiszen előbb otthon mindenki ellátta az állatait, aztán indultak, Míláéknak majdnem egyórás út sétatempóban, Vilit fölösleges lenne megfuttatni. Egy csomó gyerek is van, Míla ismeri egy részüket, nem mindet, páran még a Geysir környékéről is érkeztek, azokat azért nem ismeri. A bácsi barátainak gyerekei.

A Geysir amúgy nincs messze, autóval félóra Míláéktól, járt is már ott tavaly, a suli elvitte őket. Mílának nagyon tetszett, ahogy a tavacskából hirtelen feltör a toronymagas vízoszlop, aztán pillanatok alatt eltűnik, szétoszlik a levegőben meg visszahull. Mesélték, hogy a világ összes nyelvében gejzírnek hívják az ilyen forróvízforrásokat, izlandi szóval, a Geysir neve után.

A felnőttek munkához látnak, először megtanácskozzák, hogyan kezdjenek hozzá, a dolog nem könnyű, az istálló elég romos állapotban van. Két tehénke lakik benne, most kint bámészkodnak a sovány legelőn. Míla nem figyeli a felnőttek beszélgetését, de a tehenek sem érdeklik, egyik tehén olyan, mint a másik, Míla inkább fölhág a ház mögötti dombocskára, onnan néz szét Majom társaságában. A domb túloldalán véget ér a csenevész fű, elkezdődik a felföld.

Fekete-barna foltos, kopár sivatag, ameddig a szem ellát. Ez az izlandi felföld. A sziget belsejének legnagyobb részét ez borítja, dimbes-dombos, néhol hegyes-völgyes, de egyformán kietlen, lakatlan és lakhatatlan. Vulkáni sivatag, amit az évmilliók óta tartó vulkánkitörések tettek ilyenné. A vulkáni hamu elnyeli az esővizet és a havat, a víz eltűnik a mélyben, így termőföld soha nem jön létre, semmilyen növény nem él meg a felföldön. Ember sem. Itt nincsenek házak, semmi sincs. Néhány út vezet keresztül a néptelen pusztaságon – semmi más, csak egypár gleccser, hatalmas, sok száz négyzetkilométeres jégfolyamok, amik lassan, de végeérhetetlenül csúsznak lefelé a hegyoldalon.

Míla járt már a felföldön, és most is kimegy. Tudja a szabályt: nem mehet messzebb, mint ahonnan még jól lát valamit, aminek a segítségével visszatalál. Itt a dombocska segítségével találja majd meg a visszautat, de amikor elindul, Majom is vele tart, aki valószínűleg jóval messzebbről is hazatalálna. De Mílának úgysincs kedve sokat gyalogolni a felföldön.

Majom nem majom, hanem kutya, Guðröður bácsi öreg keverék kutyája, aki kölyökkorában olyan sokat ugrált és bolondozott, hogy az öreg így nevezte el. Együtt sétálnak félórát, Míla gyalog van, Vili most a bácsi háza körül legelészik és társadalmi életet él a többi lóval. A dombocska még világosan látszik, sokkal messzebbre is mehetnének, de Mílának elég ennyi a felföldből. A világ legunalmasabb vidéke. Hamu és hamu, ameddig a szem ellát, és még azon is túl.

– Gyere, Majom – mondja –, hazamegyünk a gazdádhoz.

Majom elkíséri haláig, ahol ő először az embereket nézi meg, akik már dolgoznak, Míla pedig Vilit, aki éppen szünetet tart a legelésben, és tűnődve nézi Birnát, Örn Jónsson kétéves kancáját.

– Tetszik? – kérdi Míla, aki jól tudja, hogy Vilinek egészen mások a szempontjai a lovak szépségét illetően, mint az embereknek.

Vili nem tud beszélni, de el tudja mondani, hogy Birna tetszik neki, legalábbis Mílának, mert ő megért mindent.

Később az asszonyok nekilátnak ebédet főzni, Míla is segít a zöldségtisztításban. A hozzávalókat ők hozták, mindenki amit tudott, nem várhatják Guðröður bácsitól, hogy ennyi embert etessen. Tábortűz fölött, bográcsban főznek, s a fűben ülve eszik meg, a bácsi öreg tűzhelye nem lenne elég erre, és ekkora asztala sincs. Közben beszélgetnek, történeteket mesélnek, a bácsi mesél az apjáról, az öreg Jörvi Ágústssonról, aki halász volt, aztán tengerész, és harcolt az első világháborúban. Míla csak fél füllel tud odafigyelni, mert Harry Pottersson is ott van, aki már egy ideje Þorvaldur bácsi házában lakik, és most is folyton dumál. De igazából nem is olyan unalmas. Többek között az alapozásról mesél, amit ő szokott csinálni, mielőtt az apja elkezd egy új festményt. Míla sose gondolta, hogy ilyen létezik, pedig igen, és nagyon bonyolult tudomány, a festővásznat mindenféle anyagokkal kell bevonni, mielőtt festeni lehet rá, attól függően, hogy milyen a vászon és milyen festékeket fognak használni. Azért egy idő után kiderül, hogy Harry ugyan kiválaszthatja ezeket az anyagokat, de az apja szemrevételez mindent, és elmondatja Harryval, hogy mit milyen arányban fog összekeverni és milyen sorrendben keni őket a vászonra, szóval azért mégsem teljesen egyedül csinálja. De hát nem ő a festő, hanem az apja.

Ebéd után a felnőttek folytatják a munkát, a gyerekek is keresnek valami elfoglaltságot, a fiúk összeállnak focizni, a lányok találnak egy helyet, ahol sok virág nő, elrohannak engedélyt kérni, hogy szakítsanak belőle, s mikor Guðröður bácsi azt mondja, hogy nyugodtan akár az összeset, akkor nekilátnak virágkoszorút kötni a hajukba.

Míla is köt koszorút a hajába, de aztán rögtön indul Vilihez, megmutatja neki. Vili nagy komolyan megszemléli a koszorút, s Míla úgy látja, tetszik neki. Hát a fejére teszi.

Késő estig dolgoznak, az istálló szebb, mint valaha. Este még bekapnak pár falatot az ebéd maradékából, aztán elindulnak haza. Míla jóleső fáradtsággal dől Vili nyakára. Ő is segített kimeszelni az istállót, egy jókora faldarabot megcsinált.

Otthon alszik már, amikor Vili besétál vele az istállóba és anya leveszi a nyeregből.

JÚNIUSI ESTE

Egész nap nem történik semmi különös. Olyan nap, mint bármelyik másik, Míla megjön az iskolából, a szülei a földekről, ellátják az állatokat, tesznek-vesznek, ahogy szoktak. Einar egy barátjánál van, még nem ért haza. Míla kilovagol Vilivel, mint mindennap, hiszen meg kell mozgatni, a lovak mindennap mozogni akarnak. Úgy száz méterről látják Harryt, intenek egymásnak, de amúgy Míla nem vágyik Harry társaságára. Megjáratja a lovat, beviszi az istállóba, leszerszámozza, elpakol, rendet csinál. Ahogy szokta. Minden ugyanúgy történik ezen a júniusi napon is, mint máskor. Míla ma is az istállóban olvas estig, Vili mellett üldögélve a földön a sarokban. Vili közben tűnődik, bámészkodik.

De valami mégis másképpen van. Már egy hete valami nyugtalanság van a levegőben, vagyis inkább a szülei arcán, a hangjukban, a viselkedésükben. Abban, ahogy azt felelik, nincsen semmi baj, Míla ne törődjön vele, menjen csak játszani. De erre most Míla éppen nem is gondol, amikor becsukja *A két Lotti*t, fölteszi az istállóbeli polcra és bemegy a házba.

Hallja a szülei beszélgetését a konyhából, első pillanatban nem is törődik vele.

– Ez pedig nem elég – mondja éppen anya.

– Én is tudom – feleli apa. – Mit csináljak, ha egyszer nincs több?

Míla oda se figyelve állapítja meg, hogy nyilván megint a pénzről beszélnek.

– Jónasért más se fog többet fizetni.

Erre már Míla fölkapja a fejét. Eladni Jónast? Mihez kezdenének traktor nélkül?

– Szerintem se. Minden azon áll, hogy mennyit kaphatunk a lóért.

Míla ereiben megfagy a vér. Csak áll az előszobában, nem tudja, meddig, nem tudja, mi történik körülötte, már nem hallja a szülei szavait sem, csak áll iszonyodva. Mintha darabokra hullott volna a világ.

A lóért?

Csak egyetlen lovuk van.

Vili.

De Vili nem „a ló".

Vili a barátja.

Vili a legjobb, az egyetlen igazi barátja, az egyetlen, akivel bármit megbeszélhet, az egyetlen, aki…

…az egyetlen.

A lányok a suliban legfeljebb kedvesek, de megvan a saját gondjuk-bajuk.

Heiða is kedves, ő is meghallgat mindent. De nem ló, és amióta megszülettek a kölykei, állandóan velük van.

Vilit senki más nem érdekli. Csak ő. Míla.

Vilinek sincsen más barátja.

Eladni Vilit, pénzért, mint egy állatot?

– Nem tudom, hogy értetjük ezt meg Mílával.

Míla felfigyel a nevére, megrázkódik, megint eljutnak hozzá a hangok.

– Meg kell értenie – mondja Ólafur. – Nem kisgyerek már. Az életben néha le kell mondanunk dolgokról, amiket szeretünk.

Míla megborzad. Dolgokról? Vili nem dolog! Vili nem egy holmi, amit eldobunk, ha már nem kell!

– Mi is vállalunk lemondást ezzel. Reykjavíkban egészen más körülmények között élünk és dolgozunk majd.

Reykjavíkban?

Míla még jobban megborzad. Járt már Reykjavíkban, tavaly, a suli elvitte őket. Tetszett neki, de úgy érezte, soha nem tudná megszokni a házak zsúfoltságát, a rengeteg autót, embert, a nyüzsgést. Megnézni érdekes volt. Esetleg visszamenni valamikor, egyszer-egyszer, és jobban körülnézni.

De ott élni?

Reykjavíkban tényleg nem tarthatna lovat.

Akkor Þorvaldur bácsi is magával vihette volna Vilit.

Vilinek senkije sincs rajta kívül.

Mi lenne vele egy idegen istállóban, ahol nem láthatja őt?

– Valahogy megleszünk. Egy rendes lakást kell kerítenünk, ahol elférünk négyen. Valtert majd megkérdezem még a traktorról.

– Nincs annak pénze.

– De már van, jó árat kapott a termésért. De a lovat ő sem akarja majd.

– Talán Hallgrímur bácsi tud valakit.

– Igen, holnap bemegyek a faluba és megkérdezem.

– Jól van.

– Elviszem a lovat is, talán egyből el tudom adni.

Míla sarkon fordul és kirohan a házból. Úgy fut, mintha nem alig húsz méter lenne az istállóig. Felrántja az ajtót, beront az istállóba, és egyből nekilát felszerszámozni Vilit, aki persze aludt már, és most meglepve néz rá.

Néhány perc múlva már kint járnak a földúton. Este fél kilenc, nyári világosság.

ÉJSZAKA

Hullámos, töredezett dombvidék, mintha óriások verték volna kalapácsokkal. Két domb között szürke, élettelen lapály, elszórt kövekkel. Életnek nyoma sincsen. Sehol útjelző vagy bármilyen ember alkotta tárgy. Csak egy ló üget a szürkeségben, hátán egy kislánnyal.

Már sötét van, éjfél körül lement a nap. Azazhogy sötét igazából nincs is. Izland közel van a sarkvidékhez, így nyáron egészen a Nap felé fordul. Alig háromszáz kilométerrel északabbra, a sarkkörön túl – Izland partjain is túl – már éjféli nap is van, nyáron egyáltalán nincsen naplemente, minél közelebb megyünk a Sarkhoz, annál hosszabb ideig: napokig, hetekig. Az Északi-sarkon hat hónapig. Aztán télen hat hónapig tart az éjszaka is.

Izland egy kevéssel délebbre fekszik a sarkkörnél, ezért itt nincs éjféli nap. Júniusban az éjszaka szürke derengés, elég jól lehet látni. Éjfél körül nyugodott csak le a nap.

Éjjel egy óra lehet. Vili rendíthetetlenül halad előre, a nyeregben a még mindig zaklatott, sértett, mindenre elszánt Mílával. Nem hagyja, hogy eladják a barátját. Ezt eldöntötte. Elhozta otthonról, így nem tudják eladni, és ő sem akar visszamenni. A szüleihez, akik eladnák Vilit? Esze ágában sincs. Hogy hova akar menni, azt nem tudja. Csak mennek előre.

A felföldön nincs élet és nem is lehet. Víz van, néhol patakokon gázolnak át, folyók is akadnak. De a növények nem tudnak gyökeret verni. Ahol mégis, ott kis oázisok alakulnak ki. De ilyet órák óta nem láttak.

Amikor a háta mögött bágyadtan fölkel a nap, Míla tudja, hogy hajnali három körül lehet. Eddig tartott az éjszaka, három óra hosszat.

Mennek tovább. Világos van és nincsen fű.

Később, amikor megkérdezték, milyen volt a felföldön – csupa olyan gyerek, akik sose jártak ott, vagy épp csak a legszélén –, Míla legfeljebb a vállát tudta megvonni válasz helyett. Semmilyen.

Négy óra, világos van, és mennek előre. Úgy tűnik, jobbról közel lehetnek már a Hofsjökull gleccserhez, balra a Langjökull viszont lassan elmarad a távolban.

Jól gondolja. A Kjölur nevű fennsíkon jár, a két gleccser között, ahol csak egyetlen lakott hely van, Hveravellir, a hőforrások köré épült fürdőhely, ahol ilyenkor is vannak emberek – de több kilométerre van ide, ötre vagy tízre, nem tudja senki, a legkevésbé Míla, aki nem tud Hveravellir létezéséről sem. És fogalma sincs, hol van. Sokat kell kanyarognia, mert a síkságot völgyek és dombvonulatok szabdalják, Vili pedig nem hegymászó.

Soha nem találna haza, gondolja, amikor egy völgybe leereszkedve visszapillant, és már semmit sem lát a vidékből, ahol félórával azelőtt áthaladt. Különös módon megnyugtatja ez a gondolat. De aztán már nem tud erre figyelni. Egyre hegyes-völgyesebb vidéken jár, már nagyon álmos, és Vili is elfáradt. Egyelőre azért még mennek tovább.

Végül egy vízmosásban, amikor már leragad a szeme, Míla megállítja Vilit és lecsúszik a nyeregből. Utolsó gondolata az, hogy nincs hova kikötni Vilit, hát jól meg kell markolni a kantárszárat, mert ha elveszítik egymást szem elől, ezen a vidéken többé sohasem ta…

Selfoss kicsiny város nem messze Flúðirtól, autóval egy óra sincs Míláéktól. Ester, Ólafur és Einar félóra alatt itt volt, pedig nincs is autójuk, Ágúst bácsi, Sveinn apja hozta be őket a kocsiján. A felesége pedig átment Ólafurék tanyájára, hátha Míla mégis hazatér.

De nem tér haza. Mindenkinek ez a véleménye, a szülőknek és a rendőröknek is. A fehér falú, egyemeletes házacska, ahol üldögélnek, a déli körzeti rendőrség egyik székháza.

A rendőrségen találkoztak egy fiatal nővel, valami pszichológussal, aki végighallgatta, hogy mi történt aznap este, és biztos benne, hogy Míla hallott valamit a szülők beszélgetéséből, most mér-

hetetlenül megbántva érzi magát, aggódik Viliért, és biztonságba akarja helyezni. Márpedig ha nincsen semmilyen szomszéd, rokon, ismerős, akihez elviheti a lovat, illetve ezek egyikénél sincs, akkor csak egy helyre mehetett vele.

A pszichológus már rég elment a dolgára, Ólafurék pedig egy kis szobában ülnek egy rendőrtiszttel és egy nagy képernyőt bámulnak. Már fölhívtak mindenkit közel és távol, errefelé mindenkinek van telefonja, és még Guðröður bácsi is fölkelt este tizenegykor és kiballagott az istállóba, megnézni, nem hozta-e oda az a gyerek azt a lovat. De nem. Csak a két tehénke bóbiskol az istállóban. Ólafurék ezért most ott ülnek a képernyő előtt és nézik a térképen, merre jár a helikopter.

A rendőrségi helikopter sokkal gyorsabb, mint Vili. Percek alatt utoléri. Amikor eléri azt a távolságot, amit a számítások szerint addigra Míláék megtettek, akkor pásztázni kezd, balra-jobbra röpköd a felföldön, keresgél. Elég világos van, a felföld mozdulatlan egyformaságán egy mozgó lovast könnyen észrevenni. Minden esélyük megvan, hogy sikerüljön.

Csakhogy nem sikerül, mert Míla vágtába csapott az első félórában, és jóval messzebb jár, mint hitték. A rendőrség először a Langjökull és a Hofjökull közötti sávon keresi, nagyon helyesen, de ez a sáv huszonöt-harminc kilométer széles, itt egy embert és egy lovat vaktában megtalálni lehetetlen. Kijelölnek egy területet a két nagy gleccser és egy kisebb harmadik, a Kerlingarfjöll között, és ide összpontosítják a kutatást. Ám ez a terület lehet vagy kétezer négyzetkilométer, és hiába mozgósítják minden erejüket, Míla már jóval északabbra jár, a Kjölur fennsíkon túl, egy Eyvindarstaðaheiði nevű vidéken, ahol sokkal nehezebb észrevenni, mert minden tele van folyóvölgyekkel, s ezekben tömegével akad búvóhely. A helikopterek végül eljutnak ide is, az északi partról, Akureyriből indul egy gép, ami végigvizsgálja a Jökulsá és a Blanda völgyét, meg a sok kis mellékfolyóét. De a magasból nem veszik észre a parányi alakot, aki ráadásul sötétkék nadrágot és sötétkék dzsekit visel, és teljesen beleolvad a völgy oldalának árnyékába. No meg a pilóta persze egy lovat keres, amelyiknek rózsaszín nyerge van. Ez az egyetlen rózsaszín nyereg egész Izlandon, legalábbis ezt állította Jón Jónsson, aki külön Mílának készítette a nyerget, ajándékba.

De a gesztenyebarna ló és a rózsaszín nyereg nem sokban különbözik a felföldi táj barna földjétől és mindenféle színes szikláitól, és a pilótának átsiklik a tekintete Vilin, amint elhúz a folyóvölgy fölött. Csak annyi történik, hogy Míla fölneszel a gép zúgására, átfordul a másik oldalára, és eközben elereszti a kantárszárat. Nem mintha ettől Vili elrohanna. Semmi oka rá, különben is alszik, állva, ahogy a lovak szoktak. Ő is fölpillant a zúgásra, de nem érdekli különösebben. Számára ez éppen olyan zúgás, mint Jónas motorjáé. Alszik tovább.

Selfossban ma éjjel ugyanúgy dolgozik a rendőrkapitányság, mint fényes nappal. Mindenki talpon van, mindenki elméleteket gyárt, hogy merre mehetett Míla. A felföldnek nemcsak az a veszélye, hogy az ember eltéved és éhen vész. Sokféle veszély van. Mély szakadékok is vannak rajta, a gleccserek oldalában pedig gleccsermalmok, némelyikük sok emelet mélységbe nyúlik, jegesfagyos, sötét katlanok. Ilyenekben ember és ló eltűnhet egy pillanat alatt, mindörökre. Akár egy teherautót is nyomtalanul elnyelnek. Máshol viszont vulkáni tevékenység nyomaiba lehet botlani, még akár forró lávába is – vagy éppen gázszivárgásba vagy gőzkitörésbe. S ez csak néhány a felföld veszélyeiből. Egyetlen szülő sem engedi a gyerekét őrizetlenül kóborolni odakint. Ők maguk sem mennek oda. Csak a szakemberek, a rendőrök meg a hegyi mentők, akik ismerik a felföldet és tudják, mire számíthatnak.

A felföldet minden irányból lakott területek veszik körül. Ha Míla bárhol eléri a felföld szélét, szántóföldeket, utakat, házakat, embereket fog találni, akik segíteni fognak. Legalábbis azon, hogy éhen ne vesszen. A nagyobb bajon, amiért elmenekült hazulról, nem tudnak segíteni. De együttérző embereket talál bárhol, amint kiér a felföldről – csakhogy a felföld hatalmas. Míla este fél kilenctől hajnali négyig vagy ötig lovagolt, vagyis körülbelül nyolc órát, és valahol a közepén van elveszve.

Selfossban Ester és Ólafur már összeveszett és kibékült, mindketten felváltva hibáztatták egymást és önmagukat, végül megegyeztek, hogy az a legfontosabb, hogy Mílának ne essen semmi baja. Einar már nincs velük, még éjfél előtt fölkéredzkedett egy rendőrkocsira, ami északnak indult, Míla keresésére. Persze összeköttetésben állnak. Reggel fél hétkor Einar egy szép nagy tó, a Kvíslavatn partjáról hívja föl a szüleit, csak hogy tudják, ő jól van, és Mílának még mindig nem akadt a nyomára.

Nem is akadhatott. Vagy hetven kilométerre jár a húgától, a hatalmas gleccserhegy, a Hofsjökull másik oldalán.

Fél hétkor Míla felriad az Akureyribe visszafelé tartó helikopter zúgására. Átfordulna a másik oldalára, de egyszerre érzi meg maga alatt a kavicsokat és a kezében a kantárszár hiányát. Ettől egy pillanat alatt éber lesz. Felül és körülnéz. Egy patak partján ül valahol a semmiben, és Vilinek nyoma sincs.

SÖTÉT ÉJJEL, ZÖLD FŰBEN

Világos reggel van, és egyetlen fűszál sincsen a kavicsos parton. Míla döbbenten ül a kavicsokon, előtte megy a folyócska, a túlsó parton ugyanolyan kopár minden, lassan emelkedik a part, domb lesz belőle.

Vili eltűnt.

Míla elkiáltja magát: – Vili! – de a torkából alig jön ki hang, tegnap délután óta egy kortyot sem ivott. Odakúszik a vízhez, merít belőle a tenyerével, többször is, mohón iszik. Aztán kiabálni kezd Vili után. Föláll és a keresésére indul. Néhány lépés után futásnak ered.

Percekkel később Akureyriben leszáll a helikopter, amelyiknek zúgása fölébresztette Mílát. A pilóta ülve marad a fülkében, csak leállítja a rotorokat és egyezményes kézmozdulattal jelzi, hogy újratöltést kér. Amíg feltöltik a gépet, a térképét böngészi és egyeztet az irányítótoronnyal. Legközelebb a Hágönglón nevű tóhoz fog repülni, egyenesen délnek, nem messze onnan, ahol Einar jár most.

Míla valójában jóval közelebb van Akureyrihez, de délnyugatra. Csak hát ezt persze nem tudja senki.

Selfossban már senki sincsen a családból. Ester órákkal ezelőtt hazament busszal – meg kell etetni az állatokat –, a rendőrök szívesen hazavitték volna, de azt mondta, inkább Mílát keressék. Ólafur pedig ugyanazt teszi, amit Einar, a rendőrökkel megy a felföldön. Az ő csoportja egyenesen keletnek tart, a nagy tó, a Þórisvatn környékét kutatják át – ők is nagyon messze vannak Mílától.

Reggel hétkor bemondják a tévében, hogy Míla eltűnt. Mutatnak róla fényképet is.

Amikor ez elhangzik, Ágúst Gíslason nem nézi a tévét. Az istálló előtt áll, a fejét vakarja, a traktor szétbontott motorját tanulmányozza. Keresi a hibát. A háta mögött pár méterre folyik a patak, amelynek partján, kilométerekre innen Míla botorkál, és Vilit szólongatja, már félórája.

MÁSNAP

Negyed kilencre jár, amikor Óskar Vilhjálmsson megtalálja a hibát a traktor motorjában, és az öreg szerkezet végre beindul.

– Nahát, Óskar – mondja Gísli bácsi –, neked aranykezed van. Éppen mint apádnak, mindig mondom.

Óskar mosolyog és nem mondja, hogy akit Gísli bácsi ismert, az nem az apja, hanem a nagyapja. Kezet ráz Ágústtal, a pénz említésére csak legyint, fölkap a biciklijére és elkarikáz. Ágúst elégedetten néz utána. Óskarnak csakugyan aranykeze van a motorokhoz. Aztán megfordul, visszaballag a traktorhoz. Fényes délelőtt van, és még nem végzett semmit. De ahogy lehajol a szerszámtáskáért – ez az Óskar bármit megjavít, de elpakolni maga után, azt már nem –, a pillantása megakad egy lovason, följebb a patak túlpartján.

Azaz nem lovas, csak egy magányos ló.

Ágúst ernyőt csinál a tenyeréből, úgy figyeli a poroszkálva közeledő lovat. Nincs ennek lovasa?

De, mégis van. Valaki van a nyeregben, egészen ráhajol a ló nyakára, de ahogy fordul az állat, meglátszik, hogy ül ott valaki. Hanem annak akkor valami baja van.

– Apám – fordul hátra –, valaki jön lovon a patak mentén, elébe megyek. Valami baj lehet.

– Eredj csak, fiam – mondja Gísli bácsi.

Ágúst átgázol a patakon és elindul fölfelé.

Míla arra riad föl, hogy Vili megáll, és egy szakállas arc néz le rá. Felül a nyeregben, így Ágúst már vízszintesen nézve szólítja meg:

– Jó reggelt. Ágúst Gíslason. Mi járatban erre?

– Jó reggelt – motyogja Míla.

Ágúst pár pillanatig vár a válaszra, de látja, hogy a kislánynak már leragad a szeme. Megfogja a kantárt és vezetni kezdi Vilit, aki hálás a segítségért. Szeretné a gazdáját biztonságba juttatni, és látja, hogy ez az idegen is ugyanezt akarja. Vili jó emberismerő.

Gísli bácsi hunyorogva nézi a lovat és a nyeregben félig alvó kislányt.

– Hát ha így esett, fektesd le, fiam, aludja ki magát, aztán majd elmondja, ki ő és honnan csöppent ide hozzánk.

Gísli bácsi se nézte a tévét aznap reggel. S most már nem is fogja, mert a tévé abban a szobában van, ahova Ágúst beviszi a már alvó kislányt, leteszi a díványra, a cipőjét lehúzza, aztán betakarja és kimegy. Közben Gísli bácsi is föltápászkodik és bevezeti Vilit az istállóba. Egyetlen tehén van benne, akit Vili csak fülbillentéssel üdvözöl. Éhes már, ami azt illeti, és köszönettel veszi a zabot, amit Gísli bácsi hoz neki.

Míla egy ismeretlen szobában ébred, idegen ágyban, idegen paplan alatt. Nem is paplan, egy öreg zöld pokróc. A falak mentén régi szekrények, polcok, egy öreg tévé, amiről Míla persze nem tudja, hogy óránként mutatná az ő arcát, ha be lenne kapcsolva.

Kibújik az ágyból, nyitja az ajtót. A konyhába nyílik, ahol Gísli bácsi üldögél az asztalnál, újságot olvas. Az ajtónyitás neszére leteszi a nagyítóüveget, amivel olvas.

Míla arcképe már benne van az újságban, de a következő oldalon. Gísli bácsinak már rossz a szeme, lassan olvas. Ha egy órával korábban ült volna le olvasni, már tudná, kicsoda Míla.

– Adjon Isten – bólint, amikor Míla megjelenik az ajtóban.

– Jó reggelt – feleli Míla kissé bizonytalanul.

– Hát reggellel éppen nem szolgálhatok – kuncog az öreg –, délután négy óra van. Arra tessék – int egy ajtó felé, látva, hogy a kislány körülnéz.

Míla pár perc múlva visszatér, és először is a lova után kérdez.

– Bekötöttem szépen az istállóba – feleli Gísli bácsi, aki közben fölkelt és hozzálátott teát főzni. – Adtam neki zabot is, a fiam meg lecsutakolta, mielőtt kiment a földre.

Mílának eszébe jut a szakállas férfi, akit félálomban látott a patakparton, de a nevére még így is vissza tud emlékezni. Ágúst Gíslason. Így mutatkozott be.

– Köszönöm, Gísli bácsi.

– Nem tesz semmit – bólint a bácsi, és kenyeret, felvágottat, gyümölcsöt vesz elő.

Mindkettejüknek természetes, hogy Míla tudja a bácsi keresztnevét abból, hogy a fia bemutatkozott. Gíslason azt jelenti: Gísli fia. Míla apai neve Ólafsdóttir, az meg annyit jelent: Ólafur lánya. Családnevük nincsen. Izlandon így szokás. A háromszázötvenezer izlandi polgár egytizedének van családneve, de ők külföldről származnak.

– Hanem én a te nevedet még nem tudom – mondja Gísli bácsi, miután helyet foglalt és kézmozdulattal kínálta vendégét.

Míla zavartan megnyalja az ajkát és kis biccentéssel bemutatkozik.

– Míla – ízlelgeti Gísli bácsi. – Ez valami újmódi név. Az én időmben ilyen név nem volt.

Erre Míla nem tud mit mondani. Őt így hívják és kész. Udvariasan hallgat és hozzálát az evéshez. Most érzi csak, milyen éhes, tegnap ebéd óta nem evett semmit.

– Hát a lovat hogy hívják?

– Vili – feleli Míla szolgálatkészen. – Ötéves.

– Szép ló. Értek hozzá, fiatal koromban voltam én lovász is.

– Szép – bólint Míla, és elborul az arca. Ha Vili csúnya lenne, biztosan nem akarná senki megvenni.

Gísli bácsi nem veszi észre, sokáig mesél lovakról fiatal korából, Míla pedig hallgatja, és látja maga előtt a régen élt lovakat, amint a legelőkön, réteken szaladnak.

Hat óra elmúlt már, mire Ágúst megjön a földekről, sok volt a munka. Míla eddigre jól belakott, és Gísli bácsi társaságában körbesétált a kis gazdaságban. Egy tehenet, néhány disznót, baromfit tartanak, és van két kutyájuk, akik azonnal imádták Mílát. Juh vagy kecske nincsen, nem lenne hol legeltetni őket, mert a folyó és a meredek part között csak néhány elszórt fűcsomó él meg. Ez a vidék a felföld széle, följebb a parton már szántóföldek vannak.

Ágúst leül az asztalhoz, szemközt Mílával, Gísli bácsi már megterített uzsonnához, most teát főz.

Hallgatnak. Ágúst vesz a kenyérből, amit Gísli bácsi megpirított, megvajazza, beleharap, szótlanul eszik. Míla is, de sejti, hogy a csend nem fog soká tartani.

Ágúst az első szelet kenyér után szólal meg.

– Aztán merről csöppentél ide hozzánk?

Míla zavarba jön, de nem lát más kiutat, megmondja az igazat.

– A Hvítá-völgyből.

Hvítá Fehér-folyót jelent. Izlandon két folyót is hívnak így, amik a Langjökull két átellenes oldalán erednek, és a két férfi a másikra asszociál, a közelebbire. Bár ami azt illeti, nincs is olyan sokkal közelebb.

– Keresztül a felföldön, éjszaka? – lepődik meg Gísli bácsi.

Míla bólint.

– Hány éves vagy te?

– Tizenegy.

– Tizenegy – hökken meg Gísli bácsi. – Tizenegy évesen át az Arnarvatn-vidékről, éjszaka, egy lány?

Gísli bácsi téved, Míla nem az Arnarvatn mellől jött, hanem a másik Hvítá mellől, hetven-nyolcvan kilométerrel arrébb.

Míla zavartan bólint. Így volt. A földrajzi tévedésre nem jön rá, az Arnarvatn nevet még sohasem hallotta, azt hiszi, hogy az ő környékükön van.

– Volt valami úticélod? – kérdi Ágúst.

Míla megcsóválja a fejét.

– Ez itt az Eyvindarstaðaheiði – mondja Gísli bácsi. – A legközelebbi falut Ábærnak hívják, de az is tizenkét kilométer hegyen-völgyön át. Út sem vezet innen oda. Ha nem botlasz belénk, lovagolhattál volna le a völgyben, tán a Varmahlíð környéki gazdaságokig.

Míla nem tudja, hogy azok hol vannak, hát csak bólint.

– Éjszaka – dünnyögi Gísli bácsi, mintha bizony vaksötétben kellett volna botorkálni.

– És miért? – teszi fel a kérdést végül Ágúst.

Míla sóhajt.

Hét órakor kisebb csődület verődik össze Neskaupstaðurben, a sziget keleti végében, mert láttak egy kislányt egy lóval. A kislány tizennégy éves és teljesen meg van ezen döbbenve. Az embereket végül egy rendőr oszlatja szét, korholva mondja nekik, hogy gondolkodjanak, az a kislány *itt* semmiképpen sem lehet, legalább háromszáz kilométert kellett volna megtennie egy fáradt lóval, a felföld úttalan útjain. Meglátják, ha az a gyerek kiment a felföldre csakugyan, nem lesz messzebb hazulról tíz-tizenöt kilométernél.

Míla semmit sem tud arról, hogy ő nincs messzebb hazulról tíztizenöt kilométernél. Később, amikor a suliban megnézi a neten a térképet, azon csak a tanyájukat és a Gísli bácsi által említett Ábær nevű falut tudja összekötni egy vonallal, és ez a vonal száznegyvenkét kilométer hosszú. Hogy Ágúst gazdasága hol van, a térképről nem derül ki – nyilván közelebb, mint Ábær. De hát nem nyílegyenes vonalban haladtak, sokszor kellett vízmosásokat, apró völgyecskéket kerülgetniük, a valóságosan megtett távolságot még becsülni sem lehet.

Hét órakor, amikor valami szamár Neskaupstaðurból fölhívja a selfossi kapitányságot és bejelenti, hogy megtalálták Mílát, aztán pár perc múlva a rendőr jelenti, hogy vaklárma volt – de legalább a család nem szerzett az egészről tudomást, nem ébredt bennük hiú remény –, Míla a konyhaasztalnál ül Ágúst és Gísli bácsi között, és a lelkiismeretével viaskodik. El merje mondani, mi történt?

Ágúst gazdálkodó, parasztember. Egyszerű lélek, s most némileg zavarban van, nem tudja, mit tegyen. Ha vendég érkezik hozzá ezen a mostoha vidéken, szívesen látja, de ha ilyen különös körülmények között jön, hát az a legkevesebb, hogy elmondja, miért jön – különben egykettőre a kapun kívül találhatja magát, mit titokzatoskodik, talán valami törvénytelenségbe akarná őket beleugratni?

Csakhogy Míla gyerek. Róla Ágúst nem feltételezi, hogy valamiféle bűnös úton jár, és nem akarja nagyon firtatni, hogy mi nyomja a lelkét. Látja, hogy a kislányt nagyon bántja valami. Vár. Hátha majd elmondja.

És el is mondja, bár csak hosszas vívódás után tudja nekidurálni magát. Végül csak kiböki.

A két férfi nem egyformán reagál. Ágústnak eléggé egyértelmű, hogy a ló nem Míláé, hanem a szüleié, hát ha el akarják adni, az ő dolguk, végtére is a ló az egy vagyontárgy. Méghozzá elég értékes vagyontárgy, ami azt illeti, és ebben a nehéz gazdasági helyzetben érthető, ha valakinek nincs más választása. Hát eladják a lovat. És akkor mi van? Szegény embernek miből telne lóra a mai világban?

De mindezeket Ágúst nem mondja ki hangosan. Csak a fejét csóválja. Nem akarja megbántani Mílát. Meg hát mi köze neki ehhez az egészhez? Befogadták az eltévedt gyereket, enni adtak neki meg a lovának, akárki megtenné, akibe bármi kevés emberség

szorult – hanem most már menjen isten hírével, és a család oldja meg az életét, ahogyan tudja, ő csak a legjobbakat tudja kívánni nekik, de segíteni ennél többet nem tud.

Ezt mind nem mondja ki hangosan, csak gondolja.

Gísli bácsi másképpen gondolkodik. Őt közelebbi viszony fűzi a lovakhoz. Ő valóban érti, hogy Mílának Vili a legjobb barátja, mert neki is voltak ilyen lovai fiatalabb korában. Ma már nem tart lovat. Nehezére esne felülni rá. Meg hát amikor az utolsó lova elpusztult, ő már akkor is öreg volt, túl öreg ahhoz, hogy magához vegyen egy élőlényt, amelyik harminc évig is elélhet. Gísli bácsi már nem számol ilyen távoli jövővel.

– Hát valamit ki kellene találni, fiam – mondja, és Ágúst ismeri az apját. Tudja, hogy azt várja tőle: ő találjon ki valamit. De hogyan, amikor azt se tudja, voltaképpen miért akarják eladni azt a lovat?

A rendőrség fáradhatatlanul kutat Míla után. Ez a dolguk. Ólafur és Einar egész nap kint volt a felföldön, sok-sok kilométerre egymástól, míg Ester a gazdaságról gondoskodott, hiszen az állatokat nem lehet magukra hagyni.

Este nyolckor cseng a telefon. Ester egész nap a zsebében tartja, hátha hír jön Míláról, de csak Ólafur hívja időnként, hogy beszámoljon a kutatásról, meg egyszer Einar.

Most ismeretlen szám.

– Tessék.

Idegen férfihang.

– Jó estét… Ágúst Gíslason vagyok. Nálunk van a lánya, asszonyom.

– Míla! – szakad ki Esterből a huszonnégy órás feszültség. – Mi van vele?! Jól van?!

– Jól, igen, igen… persze – mondja a hang egy kicsit zavartan. – A ló is – teszi hozzá. – Kicsit elfáradt… de kipihente magát. Szóval most már haza kellene menniük.

– Hát persze – vágja rá az asszony kicsit ingerülten, hiszen ez annyira nyilvánvaló, de fékezi magát, hiszen ez az ember segíteni akar. – Hol vannak?

– Hát… hozzánk egy kicsit nehéz eltalálni. A Jökulsá egyik mellékfolyójának völgyében vagyunk.

Ilyen nevű folyó is kettő van Izlandon – Gleccserfolyót jelent –, az övék a Jökulsá á Brú, de ez nem kelt félreértést, mert a másik, a

Jökulsá á Fjöllum a hatalmas Ódáðahraun sivatag túlsó felén van, vagy százharminc kilométer Ágústéktól és háromszáz Míláéktól.

– De arra gondoltam, hogy elvinném őket, tudok szerezni lószállító utánfutót. A ló túl fáradt egy ekkora úthoz még egyszer. Merre kell menni?

– A Hvítá-völgyben élünk, Flúðir mellett.

– Flúðir? – lepődik meg a hang. – A Þjórsá folyása környékén?

– Igen…

– Hűha. Akkor maguk a gleccser túloldalán vannak. Az legalább négyszáz kilométer.

A becslés pontos, valamivel még több is. Meg kell kerülni az egész Langjökullt. Persze van rövidebb út is, a Kjalvegur, ami egyenesen átvág a felföldön, Míla nagyjából azzal párhuzamosan lovagolt át rajta. De az csak négykerék-meghajtású járműveknek való, nem lószállítónak.

– Ágúst, kérem – mondja Ester kis szünet után. – A rendőrség egész nap kereste a lányomat. Ha nekik tudna szólni…

– A rendőrségnek? – lepődik meg a férfi. – Hogyne, semmi akadálya. Mindjárt.

Köszönés nélkül leteszi a telefont. Ester percekig nézi a képernyőt reménykedve.

Már kilenc is elmúlt, amikor Míla, Gísli és Ágúst meghallja a motorzúgást. Rendőrautó. Hogy miért nem küldtek helikoptert, amikor mostanáig azokkal keresték Mílát? Egyszerű. A pilótákat már hazaküldték, légi járművet nem lehet holtfáradtan vezetni, még lezuhannak. És hát nincs is már szükség helikopterre, szerencsére nem a felföldön valami szakadékban találták meg őket, biztonságban vannak, ki tudták várni, amíg ideér egy kocsi Sauðárkrókurból.

A rendőrök bejönnek, köszönnek, bemutatkoznak. Ketten vannak.

– Hát megvagy végre – sóhajtja Jón Þorláksson közrendőr. – Tudod, hogy a fél ország rendőrsége téged keres?

Míla bólint, már tudja, amióta Ágúst fölhívta a rendőrséget és megmondták neki.

– Hát akkor mehetünk is – mondja Ingi Kristjánsson. – Fölösleges adatokat fölvenni meg effélét. Hosszú út áll előttünk, lesz vagy hajnali négy, mire hazaérünk veled.

Míla mozdulatlanul ül az asztalnál.

– Vili nélkül nem megyek.

– Ja igen. – Ingi megvakarja az orra tövét. – Hát pedig lószállítónk nincsen.

– Tudok kölcsönkérni – mondja Ágúst.

– Vilivel sem megyek – jelenti ki Míla. – El akarják adni. Ha hazamegyünk, eladják. Mint egy állatot.

– No de Vili egy ló – mondja Jón. – Valóban állat.

Míla nem felel.

HAJNAL

Háromnegyed ötkor ér véget a hosszú út hazafelé. Ingi megáll a tanya kapuja előtt, ő vezetett az utolsó szakaszon, váltották egymást hárman a volánnál. Nem tréfadolog egész napi munka után vezetni négyszáz kilométert oda, négyszázat vissza. De muszáj visszamenniük, mindhárman dolgoznak másnap.

Míla kiugrik a kocsiból és az anyja nyakába borul. Ester átöleli. A férfiak kikászálódnak a kocsiból és igyekeznek nem nézni a síró nőkre.

– Ingi Kristjánsson – nyújt kezet az egyik rendőr.

– Ólafur Magnússon – szorítja meg a kezét az apa.

– Jón Þorláksson – lép oda a másik.

– Ágúst Gíslason – nyújtja a kezét a civil férfi.

Ólafur megragadja a kezét és a másik karjával magához öleli.

Tíz perc múlva leülnek a nappaliban, négyen a háziak, hárman a jövevények.

– Nézzék – mondja Ágúst. – Nekem haza kell mennem, apám egyedül viseli gondját a gazdaságunknak. Hát engedjék meg, hogy rövidre fogjam. Míla elmondta, hogy el akarják adni a lovat, én pedig talán tudok valamit, hogy ne kelljen, ha az az oka, amire gondolok.

Ólafur sóhajt.

– Bár mi akarnánk. De hát muszáj. Nincs mit titkolnunk maguk előtt. Kaptam egy állásajánlatot egy reykjavíki cégnél, de ha odaköltözünk, nem vihetjük magunkkal a lovat. Csak egy kis lakást tudunk venni, és ahhoz is pénzzé kell tennünk minden értékesebb

holminkat. A lovat is, meg kell mondanom őszintén. Sajnálom, kislányom. Meg akartuk ezt beszélni veled, de eltűntél.

– Valami effélére gondoltam – mondja Ágúst, megelőzve Mílát a válaszadásban: késő délelőtt lesz már, mire hazaér. – Nos, van nekem egy öcsém… Frosti… már beszéltem vele indulás előtt. Ő állattenyésztő telepen dolgozik, de keres valakit maga helyett, nősül, elköltözik. Nem egy világraszóló állás, de tisztességes megélhetés. Van egy kis tanyája Varmahlíð közelében, azt nem tudom ugyan, mit kér érte, de bizonyára megegyeznének.

Kis csend – Ólafur gondolkodik. Udvarias módot szeretne találni arra, hogy megmondja Ágústnak: törődjön a maga dolgával. Persze tényleg udvariasan, hiszen Ágúst mentette meg a lányát, enni adott neki meg a lónak, szállást egy egész napra… majd még azt azért meg kell tőle kérdezni, hogy mivel tartoznak a váratlan vendégeskedésért.

Ólafur átlagos intelligenciájú ember, egy-két perc alatt eljut a gondolatmenet végére: nincs mód az ajánlat udvarias visszautasítására. Voltaképpen a lánya életét mentette meg, és ahelyett hogy a gazdasága dolgával törődne, ideutazott a sziget másik végéből, pedig rábízhatta volna a rendőrökre, úton volt egész éjjel, és úton lesz egész délelőtt. Mindezt azért, hogy személyesen adja át az ajánlatot. Nemhogy udvariatlanság, durva faragatlanság lenne visszautasítani.

Elfogadja.

NÉHÁNY NAPPAL KÉSŐBB

A tanya eladása, a csomagolás napokig tart, pedig Míla egész nap mást se csinál, mármint iskola után persze, csak a holmijukat rakodja dobozokba. Igaz, neki jut ebből a legtöbb, hiszen a szüleinek és Einarnak ott a gazdaság. De a gyerekek segítenek, Harry Pottersson is, közben persze szakadatlanul dumál, de Míla már egészen megszokta. Mindazonáltal nem különösebben bánja, hogy az új lakóhelyén több száz kilométerre lesz Harrytól, főleg amióta a fiú elkezdett célzásokat tenni arra, hogy járhatnának. Míla nemigen gondolt még arra, hogy járna egy fiúval, de ha igen, az nem Harry lesz. De ezt Harrynak nem mondja.

Sok dolguk lesz még a berendezkedéssel is. Mílának új iskolát, új osztálytársakat kell megszoknia, és két hétig mindennap eljár majd két órára Ágústékhoz, suli után, segíteni a ház körül, cserébe azért, hogy Vili ott van náluk napok óta, s még egy darabig ott is marad, az istállót az új tanyán is rendbe kell hozni.

Vilit persze lovagolni is kell. Ágústnak nincs erre ideje, Hákon Óskarsson viszont, annak az Óskarnak a fia, aki megjavította a traktort, rögtön fölkapja a fejét.

– Aztán csinos az a lány?

Ágúst nevet és azt feleli, megjárja. Hákon elvállalja, hogy mindennap lelovagolja Vilit, amíg Míla megérkezik – azután meg majd meglátják. Hákon tizenhárom éves, és még nem tudja, milyen fontos pillanat lesz az életében, amikor majd találkozik Mílával.

Míla csomagol és búcsúzkodik, a szüleivel körbejárják a szomszédokat. Így illik. Elköszönnek, néhány jókívánságot váltanak

egymással, elhangzik egy-két ígéret, hogy küldenek majd képeslapot, meg hát van net is, tarthatják a kapcsolatot. A legtöbbjükkel valószínűleg nem fogják. De jólesik néha az embernek ilyen formális ígéreteket tenni, meg úgy érzi, hogy udvariatlanság lenne enélkül elbúcsúzni.

Míla is elköszön a barátaitól. Harry Pottersson hosszan dumál neki mindenféléről, ő egyik lábáról a másikra áll, aztán végre hívják a szülei, indulhat.

Indulnak.

A bérelt teherautó, amin az összes ingóságuk van, kidöcög a tanya elől és lassan elhajt a főút felé, a sofőr nem várja meg őket, majd találkoznak a célnál, öt óra múlva.

A család még áll egy kicsit a ház és a kocsi között. Az autót Jón Jónsson adta kölcsön, majd a jövő héten Ólafur elviszi Sauðárkrókurbe valakihez, aki visszahozza. A ház kulcsait majd útközben beadják Flúðirban az új tulajdonosnak. Az árát már átvették korábban.

– Hát lassan indulhatunk – mondja Ólafur.

– Indulhatunk – bólint Ester.

Einar nem szól semmit, neki ez nem akkora változás, mint a többieknek. Ő vissza fog ide jönni, nem ebbe a házba, de a környékre, pár hét múlva. A szülei még nem tudják, de Mílának már elárulta, hogy egy ideig, talán egy évig majd néhány hetente ingázik a két hely között, aztán egyszer úgy jön ide, hogy nem megy már vissza Varmahlíðba, hanem elmegy Reykjavíkba munkát keresni. És Katrína Hrafnsdóttirt, Helga nővérét is viszi magával.

Míla sem szól semmit. Vilire gondol, akivel néhány óra múlva találkozhat megint. És a felföldre, ahol azt a hosszú éjszakát eltöltötték. Akkor valahogy minden megváltozott. Egy kicsit mintha elkezdett volna felnőni.

A szüleivel nemigen beszélnek arról az éjszakáról, ők túlságosan fel vannak dúlva emiatt, ők a felföldet alig ismerik. Míla most már – annál jobban. Úgy érzi, barátja lett a felföld. Kiismerte azon az éjszakán, kiismerték Vilivel, sötét éjjel, zöld fűben.

Az autó kigördül a földútra. Míla visszapillant, aztán előreszegezi a tekintetét. Most elkezdődik egy történet.

A REGÉNYBEN ELŐFORDULÓ NEVEK KIEJTÉSE

Ábær – áubajr
Ágúst Gíslason – áuguszt tyiszlaszon
Akureyri – ákürejri
Astrid – asztrid
Atlas Atlason – atlasz atlaszon
Banks – benksz
Björn Björnsson – pjörn pjörnszon
City – sziti
Einar Ólafsson – ejnar óulavzon
Ester Davíðsdóttir – eszter davidztouhtir
Eyvindarstaðaheiði – ejvindarsztadzahejdzi
Flúðir – fludzir
Friðrík – fridzrik
Frosti – froszti
Geysir – gejszir
Guðröður Jörvason – küdzrödzür jörvaszon
Hágönglón – háugöngloun
Hákon Óskarsson – háukon óuszkarszon
Hallgrímur – hahlkrimür
Harry Pottersson – harri potterszon
Heiða – hejdza
Helga Hrafnsdóttir – helga hravnztóuhtir
Hofsjökull – hofszjökühl
Hveravellir – veravehlir

Hvítá – vitáu
Ingi Kristjánsson – inji krisztjáunszon
Jónas – jóunasz
Jón Jónsson – jóun jóunszon
Jón Þorláksson – jóun szorláukszon
Jökulsá á Brú, á Fjöllum – jökülszáu áu bru, áu fjöhlüm
Kamilla Kormáksdóttir – kamila kormáuksztóuhtir
Kerlingarfjöll – kerlingarfjöhl
Kjalvegur – tyalvekür
Kjölur – työlür
Kvíslavatn – kvíszlavatn
Langjökull – langjökühl
Míla Vinný Ólafsdóttir – míla vinní óulavztóuhtir
Neskaupstaður – neszköüpsztadzür
Poppins, Mary – papinsz, méri
Pūce, Dace – púce, dace
Ódáðahraun – óudáudzahröün
Ólafur Magnússon – óulavür magnusszon
Óskar Vilhjálmsson – óuszkar viljáumszon
Örn Jónsson – örn jóunszon
Sandra – szandra
Sauðárkrókur – szöüdzáurkróukür
Selfoss – szelfosz
Sigríður – szikridzür
Snær Valtersson – sznajr valterszon
Stepanova, Dārta – sztepanova, dárta
Sveinn Ágústsson – szvejn áugusztszon
Sweetie – szvíti
Varmahlíð – varmahlidz
Winnie-the-Pooh – vinni-dzö-pú
Þjórsá – szjóurszáu
Þórisvatn – szóuriszvatn
Þorvaldur – szorvaldür

Tartalom

MÁRCIUSI HAJNAL 5
ÁPRILISI REGGEL 10
MÁJUSI NAP 14
JÚNIUSI ESTE 17
ÉJSZAKA 20
SÖTÉT ÉJJEL, ZÖLD FŰBEN 25
MÁSNAP 27
HAJNAL 35
NÉHÁNY NAPPAL KÉSŐBB 37
A REGÉNYBEN ELŐFORDULÓ NEVEK KIEJTÉSE 39